

DOSAR NR. 20092/3/2007

ROMANIA
TRIBUNALUL BUCURESTI SECTIA A IX - A
DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Sentința Civilă Nr. 1176

SEDINTA PUBLICĂ DIN DATA DE 09.04.2008

TRIBUNALUL COMPUS DIN:
PRESEDINTE – MIHAI DRĂGUȚESCU
JUDECATOR – GABRIELA SÎRBU
GREFIER – LILIANA ȚEGHE

Pe rol soluționarea acțiunii civile formulată de reclamantii CENTRUL DE RESURSE JURIDICE și TERRA MILENIUL III, în contradictoriu cu pârâtul CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI, având ca obiect anulare act administrativ.

La apelul nominal făcut în ședință publică au răspuns reclamantii, prin avocat și pârâtul, prin consilier juridic.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Nemaifiind alte cereri de formulat sau excepții de invocat sau probe de administrat instanța acorda cuvântul asupra fondului cauzei.

Reclamantii, prin avocat, solicită anularea HCGMB nr.160/06.07.2006 emisă de pârât, arătând ca această hotărâre a fost dată fără respectarea procedurii de declarare a utilității publice prev. de art.7 din Legea nr.33/1994 în cazul exproprierii monumentelor istorice, de asemenea s-a încălcat art.8 din legea menționată, care prevede că declararea utilității publice se face numai condiționat de înscrierea lucrării în planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului. Nu exista un PUG și un PUZ legal aprobate, nu există un aviz de mediu, iar în lipsa acestora nu se pot realiza investiții.

Reclamantii, prin apărător, arată că nu a fost îndeplinită procedura legală de declarare a utilității publice în ceea ce privește efectuarea cercetării prealabile, în conformitate cu disp.Lg.33/1994/, astfel componenta comisiei de cercetare prealabilă nu a fost legal alcătuită, iar arhitectul șef nu avea calitatea de a prezida lucrările acestei comisii, nu au fost respectate disp. Hotărârii Generale nr.583/1994, în ceea ce privește conținutul dosarului pentru cercetare prealabilă, aceasta nu a fost complet, lipsind punctele 1,2,3,4,5 și 6, respectiv nu exista descriere, nu exista un plan de situație juridica, ceea ce duce la nulitatea actului administrativ.

reprezintă data înregistrării convocatorului. Depune la dosar concluzii scrise și solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată, fără cheltuieli de judecată.

TRIBUNALUL

Prin cererea de chemare în judecată introdusă la Tribunalul București – Secția a VIII-a, în prezent Secția a IX-a, la data de 31.01.2007, sub nr. 3528/3/2007, iar ulterior, prin reînregistrare la noua secție, sub nr.20.092/3/2007, reclamantii Centrul de Resurse Juridice și Terra Mileniul III au solicitat, în contradictoriu cu pârâțul Consiliul General al Municipiului București, pronunțarea unei hotărâri judecătorești prin care să se dispună anularea Hotărârii Consiliul General al Municipiului București nr. 160/06.07.2006 privind declararea de utilitate publică a lucrării de interes local „Pasaj Denivelat Superior Basarab” în zona Bd. Nicolae Titulescu – Șos. Orhideelor – Intersecția Calea Plevnei – Calea Giulești – Șos. Grozăvești, sector 1 și 6 București.

În motivarea cererii s-a arătat de către reclamantii că acest act administrativ a fost emis cu încălcarea prevederilor legale referitoare la procedura de declarare a utilității publice prevăzută de Lg. nr.33/1994, a dispozițiilor Lg. nr.422/2001 a monumentelor istorice și cu nerespectarea procedurii de convocare a consilierilor din cadrul CGMB.

A fost încălcat, în primul rând – arată reclamanta – art.7 din Lg. nr.33/1994, care prevede declararea utilității publice prin lege în cazul exproprierii monumentelor istorice, primăria considerând că degradarea monumentelor este un motiv suficient pentru nerespectarea prevederilor legale menționate anterior, înțelegând să demoleze case protejate ca monumente istorice, precum și o fabrică de bere, protejate prin O.M.C.C. nr.2314/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr.646/2004.

Nu au fost respectate nici dispozițiile art.8 din Lg. nr.33/1994, pentru că la momentul efectuării cercetării prealabile nu exista PUZ aprobat, acesta fiind adoptat prin hotărâre de consiliu în aceeași zi cu hotărârea de utilitate publică, iar în PUG nu era prevăzută construirea Pasajului Suprateran Basarab.

Cercetarea prealabilă a fost făcută anterior adoptării celor două hotărâri, iar planurile urbanistice zonale menționate – PUG și PUZ – nu sunt adoptate legal la această dată, pentru că trebuiau să fie supuse procedurii avizării de mediu. În fapt, PUZ nu a fost niciodată supus unei astfel de proceduri, iar acordul de mediu pentru PUG este expirat.

Din studierea actelor cu care a fost îndeplinită procedura prealabilă rezultă că aceasta este haotică, nu rezultă cu certitudine ce urmează a fi

Apărătorul reclamanților învederează instanței că nu s-au respectat disp. Legii nr.422/2001 a monumentelor istorice, respectiv art.10 al.3 și art.23 Cap.III și nu există avizul Ministerului Culturii pentru declararea utilității publice și nici ordine de declasare a monumentelor istorice. Există avizele nr.299/2001 și 756/2000 care se referă la aprobarea doar pentru perimetrul central al Municipiului București, dar Gara de Nord și Basarab nu se află în centrul capitalei. Convocarea consilierilor a fost depusă cu doar 2 zile înaintea emiterii hotărârii a cărei anulare se cere, nefiind respectate cele 3 zile pentru studiul actelor. Nu s-a respectat legea nr.52/2003 în ceea ce privește efectuarea anunțului public. Apreciază că există pericolul distrugerii și demolării unor monumente istorice prin declararea exproprierii pentru utilitate publică și solicită admiterea acțiunii pentru motivele invocate în acțiune și în concluziile scrise, pe care le depune la dosar, fără cheltuieli de judecată.

Pârâtul, prin consilier juridic, solicită respingerea acțiunii, învederând instanței că urmează a se pune în discuție declasarea monumentelor istorice și nu declararea acestora și apoi demolarea lor, formularea pârâtului în acest sens fiind o eroare materială strecurată în cuprinsul filei 36 din dosar. Arată că se va demola poarta fabricii de bere, care nu este monument istoric, iar în conformitate cu prev. art.7 al.3 și 4 din Legea nr.33/1994 utilitatea publică se declară prin lege când se referă la oricare alte lucrări care nu sunt prevăzute de art.6 din aceeași lege sau, pentru cazuri excepționale, când sunt supuse exproprierii lăcașuri de cult, monumente și alte ansambluri istorice, așezăminte de valoare națională deosebită, apreciind că reclamanții au interpretat eronat actul normativ respectiv. De asemenea învederează că există obiectivul de investiții prevăzut în Planul Urbanistic General al Municipiului București aprobat prin HCGMB nr.269/2000, iar existența PUZ-ului aprobat prin HCGMB nr.159/06.07.2008 este condiționată de momentul declarării utilității publice și nu al efectuării cercetării prealabile, așa cum pretind reclamanții. Arată că există la dosar un aviz din partea Ministerului Culturii și Cultelor, și că, dacă reclamanții îl consideră nelegal, îl pot ataca în justiție, chemând în judecată emitentul acestui aviz. Față de lipsa avizelor pentru demolarea monumentelor istorice potrivit Legii nr.350/2001, PUZ-ul este un plan care prin existența lui nu implică direct construcții și demolări. Construcția sau demolarea unor clădiri se aprobă prin autorizații emise de instituțiile abilitate de lege care reprezintă un alt act administrativ ce intră în competența altor autorități. Cu privire la nerespectarea termenului de convocare a consilierilor, arată că hotărârea a fost adoptată în ședință extraordinară, iar potrivit Legii nr.215/2001 convocarea consiliului se face cu trei zile înainte, data de 03.07.2006

expropriat, în condițiile în care adresele poștale nu corespund cu cele reale, nu sunt analizate în integralitate proprietățile ce urmează a fi expropriate, cu numele proprietarilor, suprafața, bunurile materiale de care urmează să fie deposedați proprietarii.

O altă critică a reclamanților privește faptul că au fost încălcate dispozițiile Lg. nr.422/2001, legea monumentelor istorice.

S-a săvârșit un abuz al autorității, considerând că un monument istoric poate fi demolat pentru că s-ar afla într-o stare avansată de degradare, nu a fost respectată procedura prevăzută de art.10 alin.3 și de cap.III art.23 din lege – din cercetarea prealabilă nu rezultă existența unui aviz al ministerului culturii pentru declararea utilității publice, în condițiile în care avizul nr.299/2001 și 756/2000 se referă numai la aprobarea PUZ pentru perimetrul central al Municipiului București și, respectiv la PUG și Regulamentul local de urbanism al Municipiului București, acte care nu au legătură cu Pasajul Suprateran Basarab, iar art.54 din lege precizează că exproprierea fără avizul MCC constituie infracțiune.

Un ultim aspect privește faptul că din actele depuse la dosar rezultă că nu s-a respectat termenul de convocare la ședință a consilierilor CGMB, de 5 zile, astfel cum este prevăzut în art.31 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului general al Municipiului București.

Față de motivele expuse reclamanta solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, precizând că au fost emise notificări de expropriere pentru sume modice și doar pentru o parte a suprafețelor proprietăților ce se doresc a fi expropriate, iar, pe de altă parte, s-a formulat plângere prealabilă la autoritatea administrativă, înregistrată la aceasta la 31.07.2005 la care nu s-a primit nici un răspuns.

S-au propus ca probe de către reclamantă acte, interogatoriu, expertiză și s-au invocat în drept dispozițiile Lg. nr.554/2004, Lg. nr.33/1994, Lg. nr.422/2001.

S-a atașat acțiunii un set de acte conținând plângerea prealabilă formulată de către reclamanti, cu confirmarea de primire de către autoritatea administrativă, actele de constituire a celor două organizații neguvernamentale reclamante în cauză, Hotărârea Consiliul General al Municipiului București nr.160/06.07.2006, adresa nr.11127/ 13.11.2006 a Agenției pentru Protecția Mediului București, Acordul de Mediu nr.119 /27.11.2000, lista amplasamentelor propuse pentru expropriere, anexă la HCGMB nr.160/2006, avizele departamentelor specializate din cadrul Primăriei Municipiului București, avizul nr.299/Z/06.04.2001 privind Planul Urbanistic Zonal – Perimetrul Central al Municipiului București și avizul nr.756/Z/13.10.2000, privind Planul Urbanistic general și Regulamentul

local de urbanism al Municipiului București, HCGMB privind aprobarea PUG, certificat de urbanism nr.466048 din 18.07.2005.

Pârâtul Consiliul General al Municipiului București nu a formulat întâmpinare la acțiunea reclamantelor, a depus, însă, la dosar, actele care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat - HCGMB nr.160/06.07.2006, între acestea fiind și convocarea pentru ședința CGMB din 06 iulie, data adoptării hotărârii menționate – filele 82 -85 dosar.

S-a încuviințat părților administrarea probei cu înscrișuri și pentru reclamantă proba cu interogatoriul pârâtului.

Alături de actele depuse deja la dosar de către părți au fost atașate, în cadrul administrării probei cu înscrișuri, autorizația de construire nr.451 din 01.08.2006, eliberată pentru „ executarea în regim de urgență a lucrărilor de construire/desființare Pasaj rutier denivelat superior Basarab ”, Dispoziția Primarului General nr.730 din 09.05.2006, de numire a comisiei pentru efectuarea cercetării prealabile în vederea declarării utilității publice a lucrării de interes local – Pasaj denivelat superior Basarab.

Ministerul Culturii și Cultelor – Direcția Generală Patrimoniu Cultural Național – Direcția Monumente Istorice și Arheologie a comunicat punctul de vedere al Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a Municipiului București - adresa DCCPCNMB nr.1183/05.06.2007, referitor la avizarea documentației pentru Planul Urbanistic Zonal, s-a comunicat istoricul numerelor poștale ale imobilelor din Șos Orhideelor nr.26B, Fabrica de Bere, Calea Plevnei, nr.244, și Biserica Sfânta Parascheva - B-dul Nicolae Titulescu, sector 1 – adresa nr.20092/16330/16513 din 15.10.2007 a Direcției Evidența Imobiliară și Cadastrală – Serviciul Nomenclatura Urbană din Cadrul Primăriei Municipiului București, adresele nr.5174 – MI din 25.09.2007 și 22.10.2007, nr.6309 – MI/25.10.2007, ale Ministerului Culturii și Cultelor – Direcția Generală Patrimoniu Cultural Național și adresa nr. 2583/09.11.2007 a Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a Municipiului București.

S-a administrat proba cu interogatoriul pârâtului, răspunsul la interogatoriu fiind depus la termenul de judecată din 12.03.2008.

Analizând probele administrate, instanța apreciază că acțiunea formulată de către reclamante este întemeiată, urmând a fi admisă, pentru motivele ce se vor expune în continuare.

Prin Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr.160 din 06.07.2006 a fost declarată de utilitate publică lucrarea de interes local „ Pasaj denivelat superior Basarab”, în zona B-dul Nicolae Titulescu – Șos. Orhideelor – Intersecția Calea Plevnei – Calea Giulești – Șos. Grozăvești, sector 1 și 6.

Operațiunile juridice care s-au finalizat prin adoptarea HCGMB nr.160/ 06.07.2006 au avut ca punct de plecare necesitatea edificării unui pasaj suprateran în perimetrul menționat de străzile din HCGMB în vederea efectuării lucrărilor de închidere a inelului principal de circulație al municipiului București.

Așa cum se arată în expunerea de motive a Primarului General al Municipiului București, întocmită pentru înaintarea proiectului de hotărâre, spre aprobare, Consiliului General al Municipiului București (fila 76 dosar) și în raportul de specialitate al Direcției Transporturi, Drumuri, Sistemizarea Circulației din cadrul Primăriei Municipiului București – adresa nr.3457/08.06.2006 (fila 41 primul dosar), închiderea inelului principal de circulație al municipiului București se putea face numai cu ajutorul acestui pasaj suprateran rutier, edificat în zona cartierului Basarab, din nordul capitalei.

Pentru efectuarea lucrărilor de construire a pasajului suprateran era necesară exproprierea unor imobile din această zonă, însă exproprierea se poate dispune numai după declararea ca fiind de utilitate publică a lucrării în vederea căreia se aplică această măsură și, desigur, după „dreapta și prealabila despăgubire” de care vorbește Constituția României în art.44 alin.3.

Obiectul prezentei cauze îl constituie verificarea legalității efectuării primei operațiuni din cadrul procedurii de expropriere: declararea utilității publice a lucrării de interes local „Pasaj denivelat superior Basarab”, prin HCGMB nr.160/06.07.2006.

Critica formulată de către reclamante, privitoare la nelegalitatea adoptării acestei hotărâri de către pârâtul CGMB este apreciată de către instanță ca fiind întemeiată, în procedura de adoptare a acestui act administrativ fiind încălcate prevederile art.7, 8, 9 și 10 din Lg. nr.33/1994, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

Importanța declarării utilității publice în vederea exproprierii în condițiile stricte ale legii este subliniată de prevederile Constituției României - art.44 alineat 3 :” ***Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire*** „ și de nota de fundamentare a Lg. nr.33/1994, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică : „*În vederea realizării unor lucrări care servesc unor utilități publice și ținând seama de caracterul de excepție conferit de Constituția României și de Codul civil cedării prin expropriere a dreptului de proprietate privată, drept a cărui protecție se realizează, de altfel, prin garantarea și ocrotirea sa de către lege, în mod egal, indiferent de titular se adoptă prezenta lege*”

Fiind în discuție o situație de excepție, în care interesul privat, legat de dreptul de proprietate privată, este înfrânt de interesul superior, interesul public, (superior în chiar ierarhizarea constituțională), operațiunile ce se desfășoară pentru efectuarea exproprierii și, în vederea acesteia, pentru declararea utilității publice, sunt prevăzute de o procedură strictă, de la care nu se poate deroga.

Dispozițiile art.7 alin.1,3 și 4 din Lg. nr.33/1994 arată că: „*Utilitatea publică se declară de către Guvern pentru lucrările de interes național și de către consiliile județene și Consiliul Local al Municipiului București pentru lucrările de interes local.*

Pentru orice alte lucrări decât cele prevăzute la art. 6, utilitatea publică se declară, pentru fiecare caz în parte, prin lege.

Tot prin lege se poate declara utilitatea publică în situații excepționale, în cazul în care - indiferent de natura lucrărilor - sunt supuse exproprierii lăcașuri de cult, monumente, ansambluri și situri istorice, cimitire, alte așezăminte de valoare națională deosebită ori localități urbane sau rurale în întregime.”

În anexa HCGMB nr.160/06.07.2006 intitulată „Pasajul Basarab – Lista amplasamentelor propuse pentru expropriere”, completată cu schița intitulată „Pasajul Basarab – Schema amplasamentelor propuse pentru expropriere” sunt trecute la poziția nr.62 - imobil cu adresa Calea Plevnei nr.244, construcție, la poziția nr.64 – imobil cu adresa Șos.Orhideelor nr.26 bis, iar la pozițiile 68 și 73 imobilul cu adresele Șos.Orhideelor nr.34-36 și 42-48 „Bere Grivița” .

Aceste imobile sunt monumente istorice, înscrise în Lista Monumentelor Istorice a Municipiului București a Ministerului Culturii și Cultelor – Institutul Național al Monumentelor Istorice (filele 121-125 dosar nr.3528/3/2007):

- **imobilul din Calea Plevnei nr.244, sector 1**, la numărul de ordine 1722, **farmacie** datând din **prima jumătate a sec.XX** , având cod B-II-m-B-19418

- **imobilul din Șos.Orhideelor nr.26 bis (B)**, sector 6, la numărul de ordine 1609, **casă** datând de la **sfârșitul sec.XIX – prima jumătate a sec.XX** , având cod B-II-m-B-19312;

- **imobilul din Șos.Orhideelor nr.34-36 și 42-48**, trecut în listă cu nr.64, sector 6, **Fabrica de bere – „Luther”** datând din **1869**, având cod B-II-m-B-19313.

În chiar adresa nr. 2583/09.11.2007 a Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a Municipiului București se recunoaște că „imobilele figurând în anexa la HCGMB nr.160/2006 cu adresă în Calea

Plevnei nr.244, Șos.Orhideelor nr.26B și Șos Orhideelor nr.42-48/34-36 sunt cele figurând în Lista Monumentelor Istorice – Secțiunea București (OMCC nr.2314/2004) la Cod LMI 2004: B-II-m-B-19418, B-II-m-B-19312, B-II-m-B-19313.”.

Tot în aceeași adresă a Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național a Municipiului București se face referire la avizul emis chiar de către această direcție sub nr.805/ZP/09.08.2005 cu ocazia aprobării prin HCGMB nr.159/06.07.2006 a documentației PUZ – Traseu Pasaj Denivelat Suprateran Basarab, act în care s-a menționat spre știința Primăriei Municipiului București, Serviciul de Urbanism, că amplasamentul din București, B-dul Nicolae Titulescu – Șos. Grozăvești, sectoarele 1 și 6 se află în zona de protecție a mai multor monumente istorice, amplasate pe străzile Alexandru Ioan Cuza și Șos. Orhideelor, înscrise pe lista Monumentelor Istorice, anexă la Ordinul 2314/2004 al Ministrului Culturii și Cultelor, publicat în Monitorul Oficial al României nr.646 bis din 16 iulie 2004.

Propunerea de declasare a monumentului istoric Fabrica de bere „Luther” a fost formulată la 12.07.2007, ulterior adoptării HCGMB nr.106/06.07.2006 (la mai mult de 1 an), fiind luată în discuție în ședința Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice din data de 11.09.2007, **declasarea fiind respinsă** (adresa nr.5174-MI/25.09.2007 a Direcției Generale Patrimoniul Cultural Național – Direcția Monumente Istorice și Arheologie, fila 46 dosar), propunându-se reclasarea, prin trecerea imobilului de la categoria monument istoric la categoria ansamblu cu menținerea în lista monumentelor istorice a unor componente ale sale.

Această reclasare a fost aprobată în ședința plenului CNMI din 26.09.2007, ceea ce nu prezintă relevanță în ceea ce privește analiza legalității HCGMB nr.160/2006, pentru că **verificarea condițiilor de legalitate se face la momentul emiterii hotărârii**, la acel moment imobilul fiind un monument istoric în tot ansamblul său, și, chiar cu această reclasare, 4 corpuri din tot ansamblul rămân tot monumente istorice – adresa 5174 – MI/22.10.2007 a Direcției Generale Patrimoniul Cultural Național – Direcția Monumente Istorice și Arheologie (fila 47 dosar), având, poate, relevanță în ceea ce privește aspectele tehnice, constructive, ale proiectului pasajului Basarab dar nu și în ceea ce privește aspectele juridice.

În ultimul rând, dar foarte important, în cauză este vorba de trei monumente istorice din care două nici până la momentul pronunțării prezentei hotărâri judecătorești nu sunt declasate, astfel că demersurile referitoare la Fabrica de Bere „Luther”, în ceea ce privește actul

administrativ contestat nu conferă acestuia, din punctul de vedere al verificării judiciare, un plus de legalitate.

Se poate, deci, concluziona, pe baza datele prezentate anterior, că s-a dispus declararea utilității publice cu privire la imobile monumente istorice supuse exproprierii printr-o hotărâre de consiliu local, respectiv o hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, ceea ce constituie o încălcare a legii, respectiv a prevederilor art.7 alin.4 din Lg. nr.33/1994, încălcare care atrage nulitatea actului administrativ menționat.

Este adevărat că lucrarea aprobată prin HCGMB nr.160/06.07.2006 este o lucrare de interes local, dar declararea utilității publice pentru această lucrare, chiar de interes local, nu se poate realiza printr-un act normativ de forță juridică a unei hotărâri de consiliu local, ci printr-un act normativ cu o valoare juridică net superioară – legea - potrivit ierarhizării constituționale și celei stabilite prin Lg. nr.24/2000, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, pentru că ne aflăm în situația de excepție – „ situația excepțională ”, în formularea legii, în care se expropriează monumente istorice.

Acesta este și spiritul legii, nu numai litera sa, în deplină consonanță cu noțiunea de monument istoric astfel cum este definită în legea specifică acestei categorii de bunuri - Lg.nr.422/18 iulie2001, în art.1 alin.2: „(2) *În sensul prezentei legi, monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală.*”.

În condițiile în care importanța acestei categorii de bunuri depășește limitele locale, sunt bunuri care se adresează „urbi et orbi”, nu poate fi lăsată la latitudinea colectivității locale, prin „parlamentul” său – consiliul local, să hotărască asupra existenței sau nu a bunului ci privește în cazul acesta întreaga colectivitate națională, iar hotărârea cu privire la aceste bunuri se ia la nivel național, prin actul cu aplicabilitate generală și cu forță juridică imediat sub cea constituțională, adică legea (pe același principiu pe baza căruia, pentru bunuri de interes universal, care fac parte din patrimoniul universal – trecute în lista UNESCO, protecția depășește granițele naționale și sunt aplicabile prevederi adoptate la nivel internațional).

Interpretarea gramaticală a art.7 alin.4 propusă de către pârât, respectiv, „în cazul când sunt supuse exproprierii (indiferent de lucrări) lăcașuri de cult, monumente, ansambluri și situri istorice, așezăminte, etc, de valoare națională deosebită ori localități urbane sau rurale în întregime” – a se vedea concluziile scrise, pag.2 - nu poate fi primită pentru că, în primul rând, alin.4 nu are această formulare, ci „*sunt supuse exproprierii lăcașuri de cult, monumente, ansambluri și situri istorice, cimitire, alte așezăminte*

de valoare națională deosebită ori localități urbane sau rurale în întregime”, iar în al doilea rând, o interpretare gramaticală corectă arată că „așezăminte” intră în componența subiectului multiplu, împreună cu substantivele lăcașuri, monumente, ansambluri și situri istorice și doar pentru acest substantiv, *așezăminte*, (cu funcție limitativă, reduce exemplele ce ar putea să urmeze) este în raport de subordonare și are calitatea de atribut substantival (cu valoare adjectivală - valoroase), formularea „*de valoare*” .

Atributul „de valoare” este explicativ, (care așezăminte ? – de valoare...) nu calificativ (doar în această situație toate substantivele anterioare ar fi în raport cu sintagma „de valoare..”, lăcașuri de cult, monumente, ansambluri și situri istorice, cimitire ...de valoare națională deosebită, concluzia pârâtului, bazată și pe o citare greșită a articolului fiind, în opinia instanței, așa cum s-a arătat, greșită.

Interpretarea gramaticală și sistematică a prevederilor art.7 alin.4 din Lg. nr.33/1994 duce la concluzia că, în situația excepțională, de expropriere a unor imobile monumente istorice, indiferent de natura lucrării – de interes local sau național -, utilitatea publică poate fi dispusă numai prin lege, nu printr-un act juridic de valoare inferioară, astfel cum este HCGMB.

Având în vedere această condiționare a declarării utilității publice, în cazul de față, prin lege, se poate stabili nelegalitatea HCGMB nr.160/06.07.2006, raportat la dispozițiile art.7 alin.4 din Lg. nr.33/1994, privind expropriere pentru cauză de utilitate publică, situație ce atrage sancțiunea anulării actului administrativ contestat, măsură ce va fi dispusă de către instanță.

Instanța apreciază că au fost încălcate, cu ocazia adoptării HCGMB nr.160/06.07.2006 și prevederile art.8 din Lg. nr.33/1994, care arată: ” *Declararea utilității publice se face numai după efectuarea unei cercetări prealabile și condiționat de înscrierea lucrării în planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului, aprobate conform legii, pentru localități sau zone unde se intenționează executarea ei.*”

Potrivit, deci prevederilor menționate, declararea utilității publice se putea face numai dacă existau planuri urbanistice legal aprobate în care lucrarea să fi fost înscrisă, prevederile art.65 alin.1 din Lg. nr.350/2001, privind amenajarea teritoriului și urbanismul arătând că „ *În absența Planului de amenajare a teritoriului județean și a Planului Urbanistic General aprobate, pe teritoriile aferente nu se pot realiza investiții în construcții, lucrări tehnico-edilitare, precum și orice alte investiții urbane*”, în mod firesc, la momentul verificării îndeplinirii condițiilor urbanistice și de amenajare a teritoriului pentru lucrarea în cauză, fiind obligatorie existența unor planuri urbanistice în care această lucrare să fie prevăzută.

La momentul la care s-a efectuat cercetarea prealabilă, 08.06.2006, potrivit procesului-verbal pentru consemnarea rezultatului cercetării prealabile în vederea declarării utilității publice a lucrării de interes local „Pasaj rutier denivelat superior Basarab”, Planul Urbanistic Zonal în care era prevăzută această lucrare nu era adoptat, acest plan urbanistic fiind aprobat în aceeași ședință a CGMB în care s-a adoptat și HCGMB nr.160/06.07.2006, hotărârea de consiliu de aprobare a PUZ – Pasaj Suprateran Basarab fiind HCGMB nr.159/06.07.2006, imediat anterioară celei de declarare a utilității publice și deci lucrările comisiei de cercetare prealabilă nu s-au întemeiat pe nici o documentație de urbanism.

Aprobarea P.U.Z-ului era condiționată, potrivit dispozițiilor din certificatul de urbanism nr.466048 din 18.07.2005, de obținerea avizului Agenției de Protecția Mediului – art.4 lit.d.1 din certificatul de urbanism -, ori, potrivit adresei nr.11127/13.11.2006 a APM București (fila 31 dosar nr.3528/3/2007), în baza de date a agenției nu se regăsește solicitarea pentru emiterea acordului de mediu PUZ – Pasaj Suprateran Basarab, astfel că PUZ nu era legal aprobat și deci, condițiile art.8 din Lg. nr.33/1994 nu erau îndeplinite nici în ceea ce privește efectuarea cercetării prealabile și nici cu privire la existența planului de urbanism aprobat.

Se afirmă de către pârât că lucrarea era înscrisă într-un plan urbanistic zonal, respectiv în Planul Urbanistic General al Municipiului București, însă în prezenta cauză nu s-a făcut această dovadă.

În Planul Urbanistic General al Municipiului București, aprobat prin HCGMB nr.269/2000 este prevăzută lucrarea de închidere a inelului central principal de circulație al Municipiului București, dar nu printr-un pasaj suprateran, apărarea pârâtului că „Pasajul Basarab nu trebuia și nu avea cum să fie prevăzută în PUG pentru simplul motiv că PUG-ul a fost adoptat în anul 2000 și nu avea cum să știe CGMB la acea dată ce se va întâmpla în anul 2007 ” fiind edificatoare: pasajul suprateran, care este cu totul alt proiect decât un pasaj la nivelul solului sau subteran, nu a fost prevăzut în PUG adoptat prin HCGMB nr.269/2000, ci a venit ca o soluție tehnică ulterioară aprobării acestui plan urbanistic, astfel că se poate concluziona că lucrarea în discuție nu era, la momentul întocmirii ei, înscrisă în planuri urbanistice și de amenajarea teritoriului, „aprobat conform legii”(subliniere necesară în cazul planului urbanistic zonal).

O altă prevedere legală care nu a fost respectată cu ocazia adoptării HCGMB nr.160/06.07.2006 este cea a art.9 alin.3 din Lg. nr.33/1994.

Așa cum s-a arătat anterior, art.8 din aceeași lege condiționează declararea utilității publice de efectuarea cercetării prealabile, iar art.9 alin.1 arată că cercetarea prealabilă pentru lucrările de interes local se face de către

comisii numite de delegația permanentă a consiliului județean sau de primarul general al municipiului București.

Componența acestor comisii este stabilită de prevederile art.9 alin.3: „Comisiile pentru lucrările de interes local vor fi alcătuite din reprezentantul consiliului județean sau al Consiliului Local al Municipiului București, precum și din reprezentanții consiliilor locale interesate.”

Formularea „precum și din reprezentanții consiliilor locale interesate” duce la concluzia că din comisia pentru efectuarea cercetării prealabile era necesar să facă parte și reprezentanți ai consiliilor locale pe raza cărora se desfășura lucrarea, respectiv cei ai sectoarelor 1 și 6 București, în același sens fiind și prevederile art.6 din Anexa 1 la HG nr.583/1994 prin care a fost aprobat regulamentul privind procedura de lucru a comisiilor pentru efectuarea cercetării prealabile în vederea declarării utilității publice pentru lucrări de interes național sau interes local.

Verificând componența comisiei pentru efectuarea cercetării prealabile în vederea declarării utilității publice a lucrării – fila 15 dosar - se constată că din această comisie au făcut parte: arhitectul șef al Municipiului București, doi reprezentanți ai CGMB și doi reprezentanți ai Primăriei Municipiului București.

N-au făcut parte din această comisie reprezentanți ai consiliilor locale de sector – CL Sector 1 și CL Sector 6, iar, pe de altă parte, reprezentanții Primăriei Municipiului București, o structură funcțională, care doar duce la îndeplinire hotărârile consiliului local sau dispozițiile primarului, în sensul dispozițiilor art.77 din Lg. nr.215/2001, legea administrației publice locale, nu aveau dreptul să facă parte din această comisie, aceasta se constituie din reprezentanți ai consiliilor locale, adică ai autorităților deliberative prin care comunitatea locală realizează administrarea teritoriului, conform dispozițiilor art.23 din Lg. nr.215/2001.

Prevederile Lg.nr.33/1994 sunt clare, fac parte din comisie reprezentanții consiliilor locale, Consiliul Local (General în formularea ulterioară a Lg. nr.215/2001) al Municipiului București și ai consiliilor locale interesate, nu ai primăriei (nici a municipiului și nici de sectoare), iar în cazul de față aceasta cerință trebuia respectată cu atât mai mult cu cât exista un veritabil conflict de interese, PMB era titularul investiției și, totodată, prin reprezentanții săi din componența comisiilor verifica oportunitatea și legalitatea efectuării lucrării, situație care duce la concluzia că au fost încălcate prevederile art.9 din lege .

Nu au fost respectate nici dispozițiile art.10 din Lg. nr.33/1994 cu ocazia efectuării cercetării prealabile, prevederi care arată că: ”Cercetarea prealabilă va stabili dacă există elemente care să justifice interesul național

sau local, avantajele economico-sociale, ecologice sau de orice altă natură care susțin necesitatea lucrărilor și nu pot fi realizate pe alte căi decât prin expropriere, precum și încadrarea în planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, aprobate potrivit legii.”

În procesul verbal pentru consemnarea rezultatului cercetării prealabile s-au prevăzut, la lit.c, ca fiind motive pentru care lucrarea nu poate fi realizată pe alte căi decât prin expropriere: diminuarea costurilor de execuție, traseul pasajului - este necesar să transfere circulația între cele două maluri ale pachetului de linii de cale ferată, este tehnic imposibil de a fi deviat.

Acest articol este, în opinia instanței, cel mai important din concluziile cercetării prealabile pentru că la acest punct se opinează necesitatea exproprierii și justificarea ei, expropriere fiind scopul declarării utilității publice, ori, la dosarul cauzei nu s-au depus acte – memorii tehnice, proiecte alternative, calculul costurilor în mai multe variante – care să ducă la concluzia că rezultatul cercetării nu putea fi decât concluzia că expropriere se impune cu necesitate și nu există soluții de evitarea ei, toate celelalte variante fiind mai costisitoare (și aici trebuie avute în vedere și costurile, exproprierilor cu varianta, previzibilă, a majorării despăgubirilor în instanțe) sau imposibil de realizat.

Este legat acest aspect și de conținutul dosarului pentru cercetarea prealabilă, conținut indicat de Anexa 1 la HG nr.583/1994 prin care a fost aprobat regulamentul privind procedura de lucru a comisiilor pentru efectuarea cercetării prealabile în vederea declarării utilității publice pentru lucrări de interes național sau interes local, potrivit cu care dosarul trebuia să conțină : la pct.1 - date generale, la pct.2 - memoriu justificativ, la pct.3 - evaluarea costurilor lucrării, la pct.4 - evaluarea duratei de realizare a lucrărilor, la pct.5 – extras din documentația de urbanism sau amenajare a teritoriului aprobată, în ale cărei prevederi se înscrie lucrarea, însoțită de copia actului de aprobare conform legii a respectivei documentații și la pct.6 – planul de situație a lucrării, cu evidențierea imobilelor propuse pentru expropriere și a situației lor juridice, la data întocmirii dosarului pentru cercetarea prealabilă, procedură care trebuia respectată cu acuratețe având în vedere importanța obiectivului, necesitatea realizării sale și valoarea sa, evidentă, pentru întregul oraș.

Instanța apreciază că prin simpla consemnare a rezultatelor cercetării prealabile, fără un dosar întocmit așa cum s-a menționat, nu au fost îndeplinite obiectivele menționate de art.10 din Lg. nr.33/1994 nefiind respectate, cu ocazia adoptării HCGMB nr.160/2006, nici aceste prevederi legale.

În legătură cu critica reclamantelor referitoare la nerespectarea procedurii de convocare a consilierilor din cadrul CGMB pentru ședința din 08.06.2006, instanța o apreciază ca nefiind întemeiată, în această situație fiind respectate dispozițiile legale cu aplicabilitate în cauză.

HCGMB nr.160/2006 a fost adoptată într-o ședință extraordinară, așa cum reiese din textul hotărârii (ultimul alineat) și al convocatorului, „se convoacă ...în ședința extraordinară ...în ziua de joi, 06 iulie 2006, ora 15,00..”, astfel că sunt aplicabile dispozițiile art.39 alin.3 din Lg. nr.215/2001, convocarea consilierilor făcându-se, în acest caz, cu trei zile înainte de ședință.

Data înregistrării convocării este 03.07.2006, iar ședința extraordinară avea loc pe data de 06.07.2006, fiind îndeplinite condițiile legale, astfel că sub acest aspect se va respinge critica reclamantelor, ca neîntemeiată.

Un alt aspect învederat de către reclamante este, de asemenea, neîntemeiat, pentru că au fost respectate de către pârât prevederile art.10 și 22 din Lg. nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, în sensul că există avizul Ministerului Culturii și Cultelor pentru amplasarea pasajului rutier.

Prevederile art.22 și urm. din Lg. nr.422/2001 sunt imperative, în sensul că intervențiile asupra monumentelor istorice sau în zona lor de protecție se pot face numai pe baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor : *„Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de Ministerul Culturii și Cultelor.....”*..

Documentația de urbanism prevede amenajări de căi de acces pietonale, rutiere, în zona de protecție a celor trei monumente istorice menționate, ceea ce, în accepțiunea art.22 alin.2 lit.f din Lg. nr.422/2001, înseamnă o intervenție asupra monumentelor istorice, astfel că era obligatorie obținerea acestui aviz.

La dosar există dovada obținerii acestui aviz favorabil - nr.805/ZP/09.08.2005 emis de Ministerul Culturii și Cultelor, Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a Municipiului București.

Titulatura acestui aviz, „Amplasare pasaj rutier – București, B-dul Nicolae Titulescu – Șos.Grozăvești, sectoarele 1 și 6, duce la concluzia că a fost obținut pentru hotărârea de declarare a utilității publice, nu exclusiv pentru aprobarea PUZ (iar probe în acest sens nu au fost făcute) astfel că instanța constată că nu este întemeiată critica reclamantei și, sub acest aspect, hotărârea de consiliu nu a încălcat prevederile legale imperative ale art.10 și 22 alin.1 din Lg. nr.422/2001.

Față de cele expuse anterior, instanța concluzionează că adoptarea HCGMB nr.160/06.07.2006 privind declararea de utilitate publică a lucrării de interes local „Pasaj Denivelat Superior Basarab” în zona Bd. Nicolae Titulescu – Șos. Orhideelor – Intersecția Calea Plevnei – Calea Giulești – Șos. Grozăvești, sector 1 și 6 București s-a făcut cu încălcarea prevederilor imperative ale art.7, 8, 9 și 10 din Lg. nr.33/1994, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, instanța urmând să dispună anularea acestui act administrativ, luând act că nu se solicită de către reclamante acoperirea cheltuielilor de judecată pe care le-au efectuat.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantii **CENTRUL DE RESURSE JURIDICE**, cu sediul în București, sector 2, str. Arcului, nr. 19 și **TERRA MILENIUL III**, având sediul în București, sector 1, str. Cluj, nr. 43, în contradictoriu cu pârâtul **CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI**, cu sediul în București, sector 5, B-dul. Regina Elisabeta, nr. 47.

Anulează Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 160/06.07.2006.

În act ca reclamantii nu solicită cheltuieli de judecată.

Cu recurs, în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 09.04.2008.

PRESEDINTE,
MIHAIL DRĂGĂNESCU

JUDECĂTOR,
GABRIELA SÎRBU

GREFIER
LILIANA ȚEGHE
Pentru grefier L.Ț., a cărei delegare
la prezenta instanță a încetat, semnează
Grefier-șef, d-na Dordea Mariana

Red. Jud. M.D./5ex